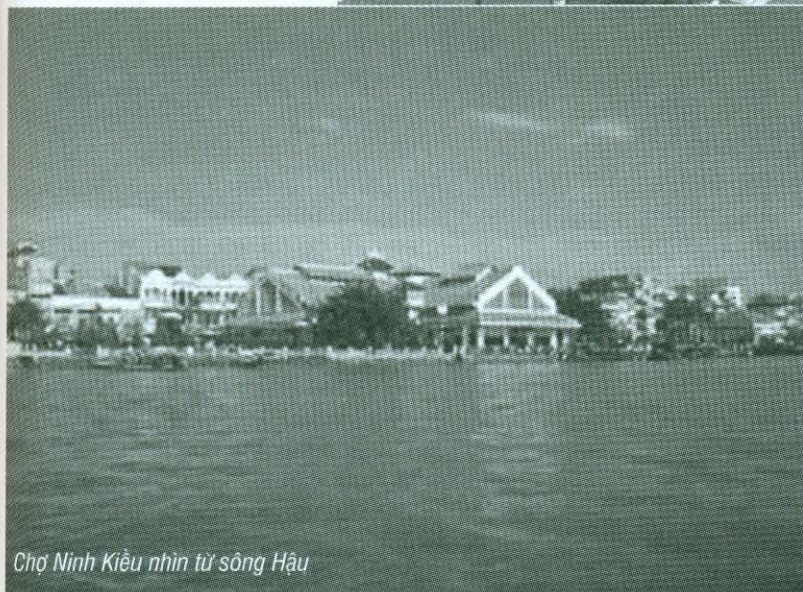
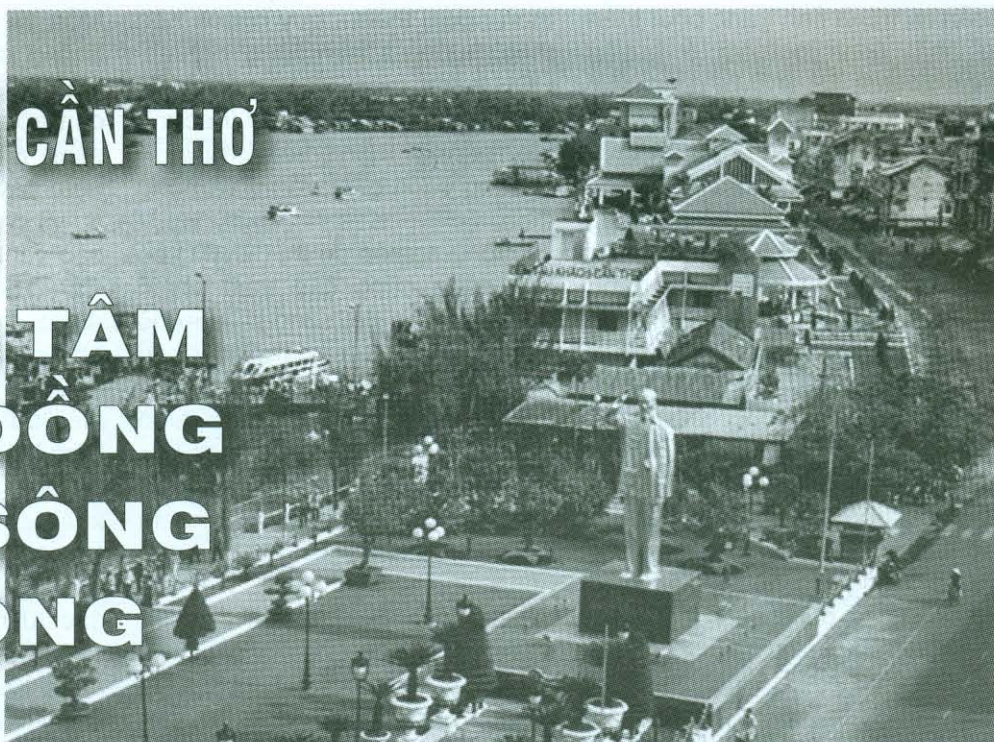

THÀNH PHỐ CẦN THƠ ĐÔ THỊ TRUNG TÂM VÙNG ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG

Chợ Ninh Kiều nhìn từ sông Hậu

Thành phố Cần Thơ là đô thị trung tâm vùng ĐBSCL

TP. Cần Thơ là đô thị trung tâm cấp quốc gia ở đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL). Theo tổng kết của ESCAP thì là trung tâm vùng đô thị lớn, bán kính ảnh hưởng tới 50km bao gồm cả An Giang, Vĩnh Long, Hậu Giang và là trung tâm vùng đô thị cực lớn với bán kính 150km của ĐBSCL.

TP. Cần Thơ là đầu mối giao thông đối ngoại đường thủy (sông Hậu, sông Cần Thơ), đường bộ (quốc lộ 1, quốc lộ 9 đi Nông Pênh, đường xuyên Á), đường hàng không quốc nội và quốc tế, sân bay Cần Thơ (phát triển từ sân bay Trà Nóc trước đây), có cảng lớn nhất ĐBSCL và là cửa ngõ trên vùng sông Mekong hướng ra biển Đông.

TP. Cần Thơ là một trung tâm và động lực của ĐBSCL về kinh tế (công nghiệp, nông nghiệp, thủy sản) tài chính thương mại - dịch vụ, văn hóa, y tế (bệnh viện chuyên khoa), TĐTT (các trung tâm huấn luyện, thi đấu), giáo dục (các trường đại học cao đẳng

ĐẶNG SƠN

Viện Nghiên cứu ĐT & PTHT

và dạy nghề, đào tạo cấp quốc gia) và KH-CN (công nghệ sinh học, công nghệ cao phục vụ phát triển nông nghiệp).

Thành phố tạo ra một trung tâm lực hút về các mặt, giảm sức ép dân số, giảm bớt sự tập trung quá cao, không hợp lý, không kinh tế vào TP HCM.

Nghị quyết số 45-NQ/TW ngày 17/2/2005 của Bộ Chính trị (khóa IX) về xây dựng và phát triển TP Cần Thơ trong sự nghiệp CNH và HĐH đất nước đã xác định "Cần Thơ là thành phố giàu tiềm năng, có lịch sử hình thành khá lâu đời, giữ vai trò quan trọng cả về kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh là động lực phát triển ĐBSCL". Cần xây dựng Cần Thơ thành trung tâm vùng ĐBSCL.

Thành phố phát triển theo mô hình lan tỏa

Quy mô của thành phố hiện nay chưa lớn, để đáp ứng yêu cầu của một trung tâm lớn, TP. Cần Thơ có thể phát triển theo mô hình lan tỏa ra một phần ở các huyện ngoại thành như Ô Môn, Cờ Đỏ, Thốt Nốt, Vĩnh Thạnh để có quỹ đất phát triển đô thị khoảng 20.000ha, tuy nhiên cần xác định rõ ranh giới tăng trưởng đô thị (GUB) để

quản lý, tránh tình trạng phát triển tự phát (kinh nghiệm ở huyện Bình Chánh TP. HCM), đồng thời nằm trong phạm vi chịu đựng của hệ sinh thái. Thành phố cần phải thông qua một số chính sách kinh tế quy hoạch như hệ số sử dụng đất để chỉ đạo và thúc đẩy các nhà đầu tư tiến hành xây dựng các khu vực trọng điểm nhằm tận dụng "hiệu ứng quy mô" trong xây dựng thành phố.

Thành phố công bằng về không gian

Đi đôi với công bằng xã hội còn có công bằng về không gian và môi trường. TP. Cần Thơ đang có Dự án "Nâng cấp đô thị" các hẻm nghèo để có được sự công bằng về không gian do Ngân hàng Thế giới (WB) tài trợ.

Sự công bằng về không gian có nghĩa là tiếp tục nâng cấp môi trường và nâng cao chất lượng cuộc sống cho người nghèo đô thị. Điều đó bao gồm việc nâng cấp nhà ở, hệ thống giao thông, công viên công cộng, không gian cây xanh, chỗ nghỉ ngơi giải trí, các phương tiện y tế giáo dục, an toàn và quyền đại diện của người nghèo. Hướng đến đáp ứng chỉ số nghèo đa chiều (MPI) không đơn thuần chỉ có chỉ tiêu thu nhập tính trên đầu người.

Phát triển nông nghiệp đô thị

Quan hệ giữa đô thị và nông

thôn ngoại thành, quy hoạch nên theo hướng CNH nông nghiệp, HĐH nông thôn, phát triển nông nghiệp - đô thị, phát triển theo mô hình nông thôn mới, thu hẹp khoảng cách giữa đô thị và nông thôn.

Nông nghiệp đô thị (NNĐT) có khả năng cung cấp thực phẩm đảm bảo cho đời sống cư dân đô thị. NNĐT (urban farming) nếu được hiểu là việc sản xuất trồng trọt chăn nuôi được thực hiện trong phạm vi thành phố; cả nội thành và vùng ven đô (peri-urban farming), từ cách tiếp cận kinh tế và môi trường thì đó là lý do quan trọng để thúc đẩy NNĐT nhằm góp phần bảo vệ môi trường và thiên nhiên, cung cấp nông nghiệp hữu cơ đối với thị trường thành phố, giảm đường vận chuyển và chi phí vận chuyển.

Hiện nay, ở phương Tây đã xuất hiện cách tiếp cận NNĐT còn để làm xanh thành phố để trở thành thành phố Xanh.

TP sông nước - Thành phố Xanh

TP. Cần Thơ nằm bên dòng sông Hậu, từ đây tỏa vào thành phố nhiều sông rạch như: sông Cần Thơ, rạch Cái Khế, rạch Bình Thủy, rạch Trà Nóc...

Quy hoạch TP. Cần Thơ dự kiến xây dựng hành lang xanh kết hợp với mặt nước, ven sông Hậu nối với trung tâm thành phố tới Ô

Môn và Thốt Nốt tuy nhiên cũng không nên quá liên tục để phải giải tỏa nhiều nhà dân, mặt khác cần trồng cây xanh dọc theo các sông rạch trong thành phố, các nệm cây xanh trong các khu dân cư và các KĐT mới, đồng thời lập các vành đai xanh ở ven đô, TP. Cần Thơ sẽ là *thành phố sông nước, thành phố xanh*, để thành phố khắc phục được hiệu ứng đảo nhiệt đô thị nhất là trong giai đoạn biến đổi khí hậu (BĐKH) nhiệt độ tăng hiện nay.

Địa danh Cần Thơ trước đây có xuất xứ từ cái tên "cầm thi giang" (sông, thơ, đàn) cho thấy đây là vùng văn hóa sông nước. Nét độc đáo tự nhiên và kiến trúc đô thị của Cần Thơ là mạng lưới kênh rạch. Kênh rạch cũng là "đường phố", mang vẻ đẹp cho một đô thị lớn được mệnh danh là Tây Đô.

Thành phố và biến đổi khí hậu (BĐKH)

Trong điều kiện BĐKH khu vực châu thổ sông Mê Kông trong đó có ĐBSCL, khi mực nước biển dâng bị bao phủ hơn 1m nước mặn, thì có tới 20.000km² của lưu vực ĐBSCL sẽ ngập chìm trong nước biển, các đô thị nằm trong khu vực đồng bằng châu thổ có nguy cơ bị đe dọa trực tiếp trong đó có TP. Cần Thơ, ngoài ra thành phố còn phải chịu áp lực di cư lớn của người "tị nạn khí hậu" từ các khu vực xung quanh, đồng thời ngập lụt cũng hạn chế dần quỹ đất cho sự tăng dân số đó. Do vậy cần có cấu trúc đô thị phù hợp và lồng ghép ngay vấn đề BĐKH vào các kế hoạch đầu tư trong cả khu vực công và tư, đặc biệt trong lĩnh vực năng lượng. Phát triển bền vững là điểm kết thúc của cách quy hoạch và quản lý đơn ngành và mở đường cho cách quy hoạch và quản lý nghiên cứu đa ngành, thậm chí xuyên ngành và quy hoạch có sự tham gia của cộng đồng là để thích ứng với quá trình BĐKH.

Trong tương lai Cần Thơ sẽ trở thành thành phố Sông nước - Xanh - Văn minh - Hiện đại và Phát triển bền vững. □

Chợ nổi trên sông Hậu